

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od g. 6-ej—7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Tel. 222-22, 266-66 Tel. nocne 144-44, 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155

SANKCJE BĘDĄ ZASTOSOWANE! Stanowcza nota Anglii przesłana do Paryża skłoniła Francję do poparcia akcji brytyjskiej

LONDYN, 30 września. (Pat.) „Foreign Office“ ogłasza treść listu wręconego ambasadorowi francuskiemu Corbin DNIA 26 BIEŻ. M. W liście tym minister Hoare pisze:

„Wyraził pan życzenie swego rządu dowiedzenia się w związku z obecnym konfliktem włosko - abisyńskim W JAKIM STOPNIU RZĄD FRANCUSKI MOŻE BYĆ PEWNYM NATYCHMIASTOWEGO I SKUTECZNEGO ZASTOSOWANIA PRZEZ W. BRYTANJĘ WSZELKICH SANKCJI PRZEWIDZIANYCH W ART. 16 PAKTU LIGI NARO-

DÓW W RAZIE POGWAŁCENIA TEGOŻ PAKTU I ODWOŁANIE SIĘ DO SIŁY W EUROPIE.

Zwrócił pan w szczególności uwagę na ewentualność odwołania się do siły w Europie ze strony jakiegoś państwa europejskiego niezależnie od tego, czy ono jest członkiem ligi narodów, czy nie.

Dnia 11 bież. m. oświadczyłem w Genewie, że RZĄD BRYTYJSKI PRAGNIE BYĆ PIERWSZYM W WYKONANIU w miarę swej zdolności zobowiązań, wypływających z paktu ligi i do-

dałem, że idee wyrażone w pakcie, a zwłaszcza idea supremacji prawa w stosunkach międzynarodowych stały się częścią składową narodowego sumienia W. Brytanji.

Dalej min. Hoare ponownie przypomina, że jego deklaracje genewskie i obecna są wyrazem polityki rządu brytyjskiego i MAJĄ POPARCIE OLBRZYMIĘJ WIĘKSZOŚCI NARODU BRYTYJSKIEGO. Opinia publiczna Anglii wykazała w ostatnich tygodniach, że nie jest ona poruszana przez uczucia zmienne i niepewne, lecz chodzi jej o ogólną zasadę w stosunkach między-

narodowych, której pozostanie całkowicie wierną tak długo jak liga narodów będzie rzeczywiste czynną organizacją. Rząd brytyjski wierzy, że instytucja, która według opinii narodu przedstawia jedyną nadzieję UNIKNIĘCIA STRASZNYCH NIESZCZĘŚĆ PRZESZŁOŚCI, NIE ODEJMIĘ SOBIE LEKKOMYŚL NIE SIŁ PRZEZ BRAK WIARY WE WŁASNE IDEALY I ODMOWĘ ZBIOROWEGO DZIAŁANIA DLA ICH URZECZYWIŚNIENIA. LECZ JAK WIARA TAK I DZIAŁANIE MUSZĄ

BYĆ ZBIOROWE. To jest kwestja zasadnicza. Jeśli pokój ma być zagrożony, to dla wszystkich. Tak długo, jak liga narodów będzie trwała dzięki własnemu przykładowi, rząd i naród brytyjski będą działały zgodnie ze wszystkimi jej zasadami.

PARYŻ, 30 września. (Tel. wł. „Głosu Poran.“) — Nota angielska w kołach rządowych Francji została przyjęta bardzo przychylnie. DZIŚ JUŻ NIE ULEGA WĄTPLIWOŚCI, ŻE FRANCJA ZASTOSUJE SANKCJE WRAZ Z ANGLJĄ.

LIKWIDACJA POSELSTW WŁOSKICH W ABISYNI Negus oficjalnie zawiadomił Genewę o ogłoszeniu mobilizacji Deszcze jeszcze padają. — Wojna wybuchnie 15 października

LONDYN, 30 WRZEŚNIA. — (PAT.) — REUTER DONOSI Z ADDIS ABEBY, ŻE POSEŁSTWO WŁOSKIE POLECIOŁO KONSULOWI W HARRARZE GIARDANIEMU ZAMKNAĆ NATYCHMIAST KONSULAT I WYJECHAĆ DO DŻIBUTI. KONSUL GIARDANI ZNAJDUJE SIĘ JUŻ W DRODZE. RÓWNIEŻ POZOSTAŁE KONSULATY BĘDĄ ZLIKWIDOWANE W NAJBLIŻSZYCH DNIACH.

Mobilizacja!

GENEWA, 30 WRZEŚNIA. — (PAT.) — NEGUS ZAWIADOMIŁ OFICJALNIE LIGĘ NARODÓW, IŻ WYDAŁ DEKRET O POWSZECHNEJ MOBILIZACJI. —

GENEWA, 29 września. (Pat.) Przewodniczący rady ligi narodów otrzymał od cesarza Abisynji depezę następującej treści: Silnie i stale przywiązana do pokoju, Abisynja, będzie w dal-

szym ciągu współpracowała z radą ligi nad pokojowym rozwiązaniem konfliktu, zgodnym z postanowieniami paktu. Jaknajpo ważniej jednak zwracamy uwagę rady na coraz bardziej WZRASTAJĄCĄ GROŹBĘ AGRESJI WŁOSKIEJ, mającą swój wyraz w ciągłej wysyłce wojsk i innych przygotowaniach, pomimo naszego pojednawczego stanowiska.

Proszę usilnie radę o przedsięwzięcie wszystkich środków ostrożności dla przeciwdziałania agresji włoskiej, ponieważ okoliczności stały się takie, iż uchylibyśmy naszemu obowiązkowi, OPÓZNIAJĄC DALEJ OGÓLNĄ

MOBILIZACJĘ, konieczną dla zabezpieczenia obrony naszego kraju. Mobilizacja nasza nie stanie w sprzeczności z wydanym poprzednio rozkazem utrzymania wojsk naszych zdale od granic. Potwierdzamy naszą wolę ścisłej współpracy z ligą narodów we wszelkich okolicznościach.

(—) HAILE SELASSIE.

Wkrótce wojna

PARYŻ, 30 września. (PAT.) Agencja Havasa w depezy z Rzymu podaje, że wiadomość o MOBILIZACJI W ABISYNI PRZYŚPIESZY POCZĄTEK DZIAŁAŃ WOJENNYCH. Ogłoszenie tej

wiadomości nie wywarło we Włoszech zbyt wielkiego wrażenia, ponieważ prasa już od kilku dni zapowiadała ją.

ADDIS ABEBA, 30 września. (PAT.) — Decyzja Negusa w sprawie mobilizacji powszechnej wywołała głębokie wrażenie. Sądzą, że KROKI WOJENNE ROZPOCZĘTE ZOSTANĄ W CIĄGU 15 DNI. Mobilizacja powszechna ma się rozpocząć 1 października.

Deszcz jeszcze pada

ADDIS ABEBA, 30 września. (PAT.) — Ras Seyoum, komen-

dant prowincji Tigre, sąsiadującej z Erytreją, miał jakoby żądać zaprzestania wysyłania wojsk do jego prowincji, a to ZWŁASZCZA ZE WZGLĘDU NA TRUDNOŚCI APROWIZACYJNE. Ras Seyoum sądzi, że znajdujące się obecnie w tej prowincji oddziały są dostateczne dla jej obrony. DESZCZ NIE PRZESTAJE PADAĆ. Uważają to za zjawisko niezwykle o tej porze.

Włosi szykują się

ADDIS ABEBA, 30 września. (PAT.) — Według doniesień abisyńskich, ruchy wojsk włoskich na granicy Erytrei trwają w dalszym ciągu. Do trójkąta strategicznego Adingri - Asmara - Senafe ściągnięto 51 tys. żołnierzy, z czego 31 tys. wojsk kolorowych. Cofnięcie oddziałów abisyńskich o 30 klm. od granicy jak zapewniają w kołach abisyńskich, zostało już dokonane. —

W najbliższych dniach spodziewane jest przybycie z zgodą cesarza — oddziałów francuskich, przeznaczonych dla ochrony linii kolejowej Dżibuti — Addis Abeba. Wyjazd generała szwedzkiego Virginia, odłożony został do wtorku.

Bankiet królewski

ADDIS ABEBA, 30 września. (PAT.) — Obchód święta „Wielkiego Maskala“ trwa w dalszym ciągu. Wczoraj odbył się wielki festyn, urządzony dla oddziałów wojskowych. Na festynie zabito kilkaset sztuk bydła. Cesarz wydał też bankiet dla dygnitarzy krajowych, który trwał prawie 5 godzin.

Zgodnie ze starym zwyczajem abisyńskim, podczas bankietu nie używano noży, widelców i łyżek.

Walka kościoła z rządem

Synod domaga się przywrócenia prawa chrzczenia żydów

BERLIN, 29.9. (PAT.) — Ogłoszenie ustawy kościelnej, podporządko-

wującej niemiecki kościół ewangelicki zarządzeniom min. Kerrla, wywołało silne echo w opinii całych Niemiec.

W kołach zbliżonych do t. zw. Bekennniskirche tłumaczą obecny krok rządu Rzeszy jako odpowiedź na uchwały, powzięte przez synod opozycyjnych ugrupowań kościoła ewangelickiego, który obradował w ostatnich dniach w Berlinie.

Min. Beck

wraca do Polski

GENEWA, 29.9. (PAT.) — Minister Beck opuścił Genewę, udając się z powrotem do Warszawy.

W Komitecie 13-tu Polskę reprezentować będzie stały delegat Polski przy lidze narodów, min. Komarnicki, któremu jako rzeczoznawca towarzyszy radca Kulecki.

W uchwałach tych synod Bekennniskirche m. in. oświadczył, że uzna zwierzchnictwo państwa w zakresie finansów i sądownictwa kościelnego tylko wówczas, jeżeli państwo ze swej strony uzna samodzielność kościoła oraz jego instytucje.

Synod żąda przyznania sobie wyłączonego prawa do wyboru kierownictwa kościoła ewangelickiego Rzeszy, niestawiania przeszkód chrztom żydów oraz akcji duszpasterskiej i zalesienia ograniczeń nałożonych na pastorów ewangelickich, którzy pracowali w duchu Bekennniskirche.

Lord skazany za fałszerstwo

LONDYN, 28 września (PAT.) — Lord Edward Montagu skazany został przez sąd londyński na 9 miesięcy więzienia za kradzież i fałszerstwo

Bilet do Kino-Teatru

otrzyma każdy prenumerator, który w dniu dzisiejszym, t. j. w poniedziałek, 30 września

wpłaci prenumeratę za miesiąc październik

do administracji

„GŁOSU PORANNEGO“
PIOTRKOWSKA 70.

GRA NA ZWŁOKĘ

Wskazywaliśmy już kilkakrotnie na to, iż konflikt włosko-abisyński nie ma charakteru prawnego ani moralnego, jest on, wyrażając się językiem imperjalistów, konfliktem czysto politycznym i zostanie rozstrzygnięty według praw mechaniki sił. — Konflikt ten naocznie przypomina światu powrót do prawa dżungli, do prawa pięści, do osławionego „Faustrechtu“.

Lecz swój afrykański drang Włochy chciałyby rozpocząć w warunkach nie tylko militarnych, ale i dyplomatycznych, jak najbardziej dla siebie korzystnych. To też usiłowania Mussoliniego idą w kierunku zwalczania nieprzychylnego dla Włoch nastroju opinii międzynarodowej. — W tym celu propaganda włoska stara się wykazać, iż Abisynja jest krajem nawskroś barbarzyńskim, potrzebującym opieki „białych“, przyczem misja ta należy się Włochom. W tym samym kierunku szła argumentacja barona Aloisiego podczas dyskusji w Genewie. Argumenty italskiego imperjalizmu są beznadziejnie słabe, co nie powinno nikogo dziwić, gdyż ani prawnie, ani moralnie Włochy nie mają racji.

Przyjrzyjmy się głównym punktom włoskiej argumentacji. Przedewszystkiem włosi z oburzeniem odrzucają zasadę równorzędności kontrahentów, z której wychodzi komitet pięciu, jak i liga wogóle. Analiza paktu jak też i praktyka genewska wykazuje, iż istnienie nawet na terenie ligi narodów istnieje pewna nierówność, pewna hierarchja państw, jednakże pakt gwarantuje pewne minimum praw wszystkich członków ligi, wszystkim państwom, zaś podstawą tych praw jest nietykalność terytorjalna członków ligi.

Przeciwko Abisynji ostatnio Włochy wysunęły zarzut, że Abisynja nie wykonała warunków, postawionych jej przy przyjmowaniu do ligi narodów. Zarzut ten jest bez wartości, gdyż merytorycznie mogłaby go rozpatrzyć jedynie liga, w każdym zaś razie sankcją ewentualnych uchybień nie mógłby być podbój Abisynji przez Włochy. Atmosfe-

ra dyktatury oraz klimat imperjalistyczny nader ujemnie działają na uczniów Anzilottiego, gdyż zapomnieli oni, iż pakt ligi został zbudowany na słusznej i podstawowej zasadzie prawnej, wedle której nikt nie może być jednocześnie stroną i sędzią w tej samej sprawie.

Ta podstawowa uwaga dotyczy również i punktu drugiego, w którym włosi kwestionują istnienie państwa abisyńskiego w obecnych granicach i dążą do przeprowadzenia różnicy pomiędzy ziemiami szczezu Amhara (stara Abisynja), a ziemiami, zawojowanymi przez Abisynję w ciągu ostatnich 5 lat. Cel tego nie oczekiwanego zastosowania zasady narodowościowej jest jasny: Mussolini dąży do przyłączenia do kolonialnego imperjum włoskiego szczezu „podbitych“ przez Abisynję, zaś nad samą Abisynją (ziemię szczezu Amhara) chciałby początkowo uzyskać protektorat lub ewentualnie mandat kolonialny.

Najbardziej jednak charakterystyczny jest piąty punkt, w którym Włochy twierdzą, iż ich konflikt z Abisynją nie może być rozstrzygnięty na podstawie paktu ligi narodów.

Otóż wysuwając podobną tezę, Włochy stają plecami do paktu, biorą rozbrat z jego podstawowymi zasadami, gdyż stosownie

do art. 12-go paktu wszelki konflikt międzynarodowy podlega albo medjacji albo arbitrażowi i w żadnym wypadku nie wolno jednemu członkowi ligi rozpoczynać kroki wojenne przeciwko drugiemu członkowi przed upływem 3 miesięcy od dnia ogłoszenia decyzji arbitrów lub sprawozdania rady.

W związku z tem, należy zaznaczyć, iż wadliwa procedura paktu daje możliwość każdemu imperjalistycznemu członkowi ligi, przy zachowaniu form proceduralnych, prowadzenia wojny legalnej bez narażania się lidze, jako całości.

Włochy z tej możliwości nie skorzystały prawdopodobnie dla tego, iż w skomplikowanej grze dyplomatycznej, jaką prowadziły z Anglią i Francją na tle sprawy abisyńskiej, zabrnęły zadaleko i przeliczyły się, sądząc, iż po uzyskaniu wolnych rąk od Laval'a w styczniu 1935 roku nie spotkają się ze zdecydowanym oporem Anglii, która w roku 1925 — poza plecami Francji — gotowa była przyznać Italji w Abisynji bardzo daleko idące przywileje.

Wspomniany punkt V właściwie powtarza w grzecznej formie sławetne powiedzenie Mussoliniego, iż Włochy będą dążyły do realizacji swych celów w zgodzie z ligą, bez ligi lub nawet

przeciw lidze. Wysuwając ten punkt, dyplomacja włoska wyraźnie przyznaje, iż wraca ona do słynnej doktryny „honoru i życiowych interesów państwowych“, która stanowi zaprzeczenie nie podstaw paktu. To też dźwięczniej brzmi ósmy punkt deklaracji Aloisiego, podkreślający, iż nie można zawierać umów z Abisynją, która rzekomo żadnych umów nie dotrzymuje.

Jak już niejednokrotnie zaznaczyliśmy w sprawie abisyńskiej Włochy stanęły na gruncie polityki prestiżowej, wskutek czego odrzucały w ostry konflikt z ligą narodów. Odrzucenie zaś propozycji komitetu pięciu przy jednoczesnym przyjęciu tychże przez Abisynję (aczkolwiek propozycje te krzywdzą Abisynję) — jeszcze bardziej konflikt Włoch z ligą pogłębiają.

Wobec tego, że Włochy nie zrzekają się swych agresywnych zamiarów i jawnie czynią dalsze przygotowania, zmierzające ku podbojowi Abisynji, winno byłoby nastąpić automatyczne zastosowanie art. 16-go, t. j. sankcji, nie wykluczając sankcji militarnych, które, bezsprzecznie wywołałyby komplikacje z nieczłonkami ligi, jak nprz. ze Stanami Zjednoczonymi.

Jednakże zwłaszcza pod wpływem premjera Laval'a sprawa sankcji ponownie uległa zwłoce, którą mogą wykorzystać należyście jedynie Włochy. Jawny powrót do bezpośrednich pertraktacji angielsko-francusko-włoskich byłby w obecnym stadium niezgodny z paktem, lecz grając na zwłokę Laval może wrócić do tych pertraktacji potajemnie. Ta gra na zwłokę z jednej strony osłabia ewentualną skuteczność sankcji (wedle pewnych źródeł francuzi dostarczają Włochom artylerji, a jednocześnie wspoma-

gają Mussoliniego finansowo), z drugiej zaś strony daje Mussolinemu możliwość lepszego przygotowania błyskawicznej ofensywy. „Medjator“ Laval liczy na to, iż po pierwszym zwycięstwie Mussolini bez szwanku dla swego honoru i prestiżu będzie skłonny do pertraktacji włosko-francusko-angielskich, w toku których francuski premier broniliby jaknajdalej idących ustępstw na rzecz Włoch, a kosztem Abisynji. Nie byłoby to zgodne z duchem paktu, ale z łatwością możnaby znaleźć cały legion prawników, którzy byłiby gotowi bronić tezy, iż taktyka Laval'a jest zgodna z literą paktu; a przecież Lavalowi chodzi jedynie o dochowanie pozornej wierności paktowi.

Czy podobne postępowanie mogłoby uratować resztki prestiżu ligi narodów, to już zupełnie inna sprawa.

S. Czezelnicki.

CASINO

Pocz. 4 pp.

Ostatni dzień!

FRANCISZKA
GAAL

jako

Mała Mateczka

W 4-tym tygodniu rekordowego powodzenia

Ceny miejsc na wszystkie seanse

Zł. 1.09 i 1.50

LOUIS GRAVEURE, CAMILLA HORN

Wkrótce w Kinie „PALACE“

JUŻ JUTRO

otworzy
swe
podwoje

REPREZENTACYJNE

KINO „RIALTO“
PRZEJAZD 1

„RIALTO“

największym
przebojem
sezonu

MIŁOŚTKI

wg. rozgłośnego arcydzieła
A. Schnitzlera „LIEBELEI“

Kino
„CZARY“
Cegielniana 2.
Początek o godz. 4

Dziś i dni następnych! — Pierwszy raz w Polsce!
Z Pamiętnika Detektywa Charlie Chana

przeżyć detektywa. W roli chińskiego Sherlocka Holmesa niezrównany Warner Oland oraz piękna Mary Brian
Nadprogram: 1) Micky w rewji, 2) Tygodniki dźwiękowe.

Supersensacja
kryminalna
z niesamowitych
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

Dźwiękowy kino-teatr
„CAPITOL“
Początek w dni powsz. o 4.30,
w soboty i niedziele o 12.30

Dziś prezentujemy!

Olsniewający wystawą!
Fascynujący treścią!
Frapujący dramat erotyczny

WONDERRBAR

Widowisko 10.000 cudów! — Arcydzieło gwiazd! — udział biorą:

DOLORES DEL RIO, AL JONSON, RICARDO CORTEZ, KAY FRANCIS
NADPROGRAM: DŹWIĘKOWY DODATEK i AKTUALNOŚCI P. A. T.

Kino-Teatr
„PALACE“
Piotrkowska 108
Pocz. o g. 4

Najweselsza komedia wiedeńska (w jęz. niemieckim)

To lubią mężczyźni!

W rol. Szöke Szakall, Rozsie Barsony, Ernest Verebes, Tibor v. Halmay

Górnicy zawiesili akcję

Strejk ewentualnie wybuchnie w listopadzie

KATOWICE, 29.9. (PAT) — W dniu dzisiejszym odbył się kongres radców zalogowych kopalni hut, na którym po przyjęciu sprawozdań i po dyskusji uchwalono rezolucję, stwierdzającą, że ustępstwa przedstawicieli przemysłu w sprawie postulatów, wysuniętych przez kon-

gres, są niewystarczające i nie mogą skłonić klasy robotniczej do zaniechania walki o całkowitą realizację wysuniętych żądań. Wobec jednak deklaracji przedstawieli przemysłu, że pragną wspólnie z przedstawicielami robotników rozważyć w komisjach mieszanych możliwość skrócenia czasu

pracy oraz wynaleźć środki dla uzdrowienia finansów spółek brackich i kas emerytalnych, kongres uchwała odroczyć narazie walkę strejkową i wyznaczyć dla komisji międzyzwiązkowej termin 1 listopada r. b., po którym ma ona obowiązek ujawnić rezultat swoich prac.

Ciałko dziecka pozostaje aksamitnie gładkie dzięki mydłu

Litwa też grozi wojną europejską

Z powodu wielkiej frekwencji wybory w Klaipiedzie odbywać się będą jeszcze dzisiaj

KLAJPEDA, 29 września. — (PAT). Przebieg głosowania w całym okręgu kłajpedzkim jest prawie spokojny przy wyjątkowo dużej frekwencji. Przewidują, że w niektórych obwodach frekwencja dosięgnie stu procent.

Technika głosowania okazała się rzeczywiście bardzo skomplikowana i złożenie głosu wymaga dość długiego czasu. Już w ciągu pierwszych godzin głosowania stało się jasnym, że niemożliwością jest, aby w ciągu dzisiejszego dnia wszyscy wyborcy mieli możliwość dostania się do urny.

O wyniku tych sprostowań zawiadomione zostało Kowno. W godzinach popołudniowych nadeszła do Kłajpedy wiadomość, że litewska rada ministrów na specjalnym posiedzeniu postanowiła przedłużyć czas głosowania do poniedziałku, d. 30 b. m. godz. 6 po południu.

W kołach dziennikarzy zagra nicznych przypuszczają, że uchwała ta poza względami technicznymi miała również na celu zwiększenie frekwencji głosów litewskich. O ile bowiem dobrze zorganizowani Niemcy już od wczesnych godzin stajęni gremjalnie do wyborów o tyle ludność litewska nie kwapiła się do spełnienia swego obowiązku obywatelskiego. — Wynikiem tej opieszałości może być poważny spadek głosów litewskich.

W ciągu całego dnia panowała w Kłajpedzie pogoda słoneczna i ciepła.

Rzesza niezadowolona

BERLIN, 29 września. (PAT) Rząd Rzeszy za pośrednictwem swych ambasadorów w Londynie, Rzymie i Paryżu wręczyć miał rządowi odpowiedź na demarchę mocarstw sygnatariuszy w sprawie zabezpieczenia przez Litwę wyborów kłajpedzkich.

Odpowiedź niemiecka stwierdza, iż zabezpieczenia litewskie uważane są przez Rzeszę za niedostateczne. Niemcy też trwają przy swym stanowisku, iż nie istnieją warunki dla przeprowadzenia prawdziwie wolnych wyborów na obszarze kłajpedzkim.

Groźby wojenne

PARYŻ, 29 września. (PAT). „La Liberté” ogłasza wywiad z litewskim ministrem spraw granicznych, Lozorajtisem. Minister oświadczył m. in., że w dalszym ciągu liczy na pomoc ligi narodów, której zadaniem jest nie tylko interwenjować w razie wybuchu konfliktu, ale uczynić wszystko, aby tego konfliktu uniknąć. Litwa nie odwoływała się ze skargą na Niemcy do ligi narodów, gdyż liczy jeszcze, że w drodze dyplomatycznej uda się jej uzyskać polepszenie sytuacji.

Na pytanie, jak sobie minister wyobraża stanowisko Polski w razie ataku niemieckiego

na Litwę, Lozorajtis, ważąc każde słowo, odpowiedział: „Mógłbym jedynie zauważyć, że każda zmiana nad Bałtykiem, logicznie rzecz biorąc, powinna być uważana za sprzeczną z interesami polskimi”.

W dalszym ciągu min. Lozorajtis oświadczył: Gdyby Niemcy zdecydowali się na zajęcie Kłajpedy, przeciwstawimy się temu wszelkimi sposobami, nie wyłączając użycia siły zbrojnej.

Każdy jednak atak na Kłajpedę z natury rzeczy nie będzie mógł ograniczyć się wyłącznie do tego terytorjum. Niemcy będą usiłowały zagarnąć siłą Litwę, a wówczas sytuacja stanie się groźna dla całej Europy Wschodniej.

Rozbicie urny i bójki

KLAJPEDA, 29 września. — (PAT). Pierwszy dzień wybo-

rów do sejmiku kłajpedzkiego upłynął względnie spokojnie, chociaż pod wieczór nastroje były podniecone. W miejscowości Juknaicia (po niemiecku Kuneiten) doszło do starć między litwinami i Niemcami. — W bójce tej ucierpiało trzech litwinów i przewodniczący komisji. Z powodu rozbitia urny wybory w tym obwodzie zostały zawieszono. W innej miejscowości mianowicie Anglonenai doszło również do bójki między wyborcami litewskimi i niemieckimi. Kilka osób zostało dotkliwie poturbowanych. — Policji udało się jednak opanować sytuację i wybory odbywały się nadal.

W szeregu miejscowości do wieczora zaledwie połowa wyborców zdążyła oddać swe głosy. Jeszcze w godzinach wieczorowych przed lokalami komisji wyborczych stały długie kolejki głosujących.

O godz. 8 wieczorem zamknięte zostały lokale wyborcze i nastąpiło opieczętownie urn wyborczych. Zgodnie z dzisiejszą uchwałą litewskiej rady ministrów, zmieniająca par. 50 ordynacji wyborczej i przedłużająca czas głosowania do sejmiku kłajpedzkiego do godz. 6 po południu dnia 30 h. m. głosowanie wznowione będzie jutro o godz. 8 rano i trwać będzie do godz. 18-ej.

Inspekcja Anglii, Francji i Włoch

KLAJPEDA 29 września. — (PAT). Dziś pociągiem rannym przybył do Kłajpedy włoski konsul generalny w Gdańsku, min. de Lieto. Bawią również w Kłajpedzie: charge d'affaires poselstwa angielskiego w Kownie Preston oraz sekretarz poselstwa francuskiego Neyrac. — Przedstawiciele państw sygnatariuszy objeżdżali dziś każdy z osobna teren wyborczy, witali wszędzie serdecznie przez wyborców i członków komisji. Wieczorem przedstawiciele państw sygnatariuszy odbyli wspólną naradę.

Demonstracje antyniemieckie w Nowym Jorku

NOWY JORK, 29.9. (PAT) — Policja rozproszyła manifestantów w dzielnicy handlowej Nowego Jorku, którzy demonstrowali przed hotelami, w którym zatrzymali się turyści niemieccy. Policja aresztowała jednego z manifestantów.

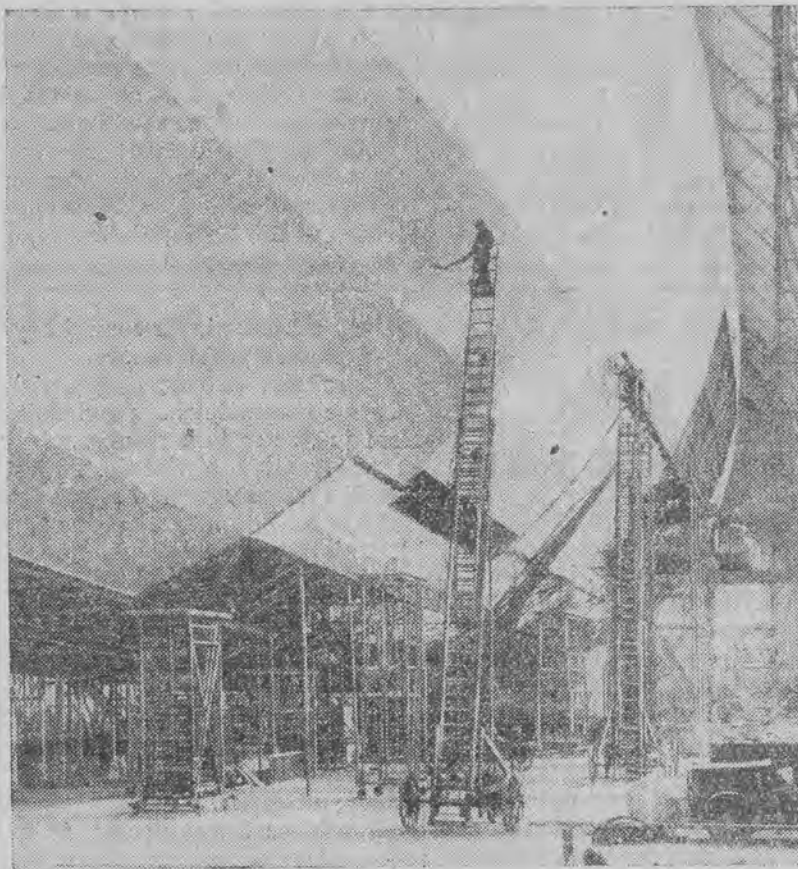
Nowy typ motoru aeroplanowego

PRAGA, 29.9. (PAT) — W fabryce „Zbrojovka” w Brnie udało się — według doniesień pism — skonstruować po kilkoletnich próbach nowy motor lotniczy na ciężkie paliwa. Jest to w zasadzie motor systemu Diesla, w którym zużycie paliwa ma być o połowę niższe niż w motorach dotychczasowych. Nowy ten typ silnika nadaje się jakoby specjalnie do lotów na znacznych wysokościach.

Pożar w katedrze Dzieła sztuki zagrożone

COMO (Lombardia), 29.9. (PAT) W katedrze w Como wybuchł pożar z powodu nieostrożności jednego z robotników, zatrudnionych przy restauracji kościoła. W katedrze znajdują się bardzo cenne dzieła sztuki. W walce z pożarem biorą udział wszystkie oddziały straży ogniowej. Akcja ratunkowa jest utrudniona przez dym, wypełniający wnętrza katedry.

Wykańczanie olbrzyma powietrznego

Nowy sterowiec powietrzny L. Z. 129 jest już na wykończeniu. Zdjęcie nasze przedstawia lakierowanie specjalną farbą aluminiową powłoki sterowca.

Gömbös w Berlinie

Dłuższa konferencja z Hitlerem

BERLIN, 29.9. (PAT) — W ciągu dnia dzisiejszego premier węgierski Gömbös przyjęty został w dłuższej audjencji przez kanclerza Hitlera.

W czasie rozmowy obecny był premier pruski gen. Goering.

Premier Gömbös złożył również kolejno wizyty ministrowi wojny Blombergowi oraz ministrowi spraw

zagranicznych Rzeszy von Neurathowi. Wieczorem uczestniczył on w wydanym przez premiera Goerina przyjęciu, na którym pozatem przybyli ministrowie: von Neurath, Blomberg, Schacht i Kerrl oraz ambasador von Ribbentrop.

Przed południem premier Gömbös złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

Plotki
Amerykanie wyobrażają sobie szary włosko - abisyński w sposób niezwykle romantyczny. Świadczy o tem depesza, którą otrzymał od swej redakcji pewien korespondent amerykański w Addis - Abele:
„Przysłać niezwłocznie trzysta tysięcy o roli lwów w wojnie abisyńskiej!”

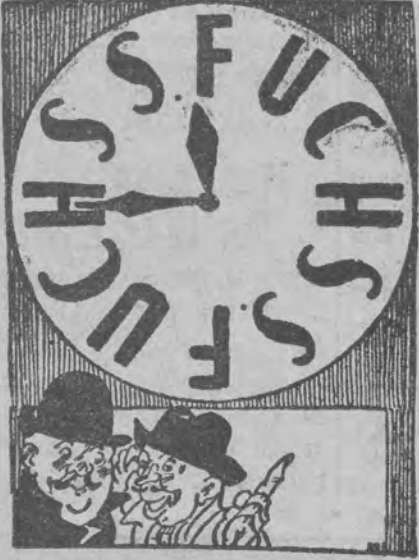
Oto mała anegdota, charakteryzująca nastroje w Genewie. Na śniadaniu dyplomatycznym, jeden z przedstawicieli małych państw, powiedział, że w związku z mową Hoare'a i stanowiskiem Anglii w konflikcie włosko - abisyńskim, małe państwa mogą się czuć całkiem bezpieczne. Na wypadek, gdy jakieś duże państwo napadnie na małe, Anglia natychmiast energicznie się za nim ujmie. — Tak jest — oświadczył przedstawiciel innego małego państwa — lecz tylko w tym wypadku, gdy małe państwo, na które napadną, znajdują się będzie na drodze do Indii.

Gdzieś na morzu Śródziemnym płynął okręt. Mały o załodze złożonej zaledwie z 4 osób i o ładunku pięciuset tonn cementu. Dwa tygodnie temu wyładował 50 ton w Adenie. Od tego czasu wszelki ślad po nim zaginął. Optymiści mówią:
— Okręt ten niebawem zatoni. W samym sercu kanału Sueskiego pójdzie na dno. „Ku największemu ubolewaniu dyrekcji kanału” okaze się, że okręt angielski zatonał tak nieszczęśliwie, iż zupełnie zatarasował wąski kanał Sueski, i że upłyną długie tygodnie, jeśli nie miesiące, zanim uda się wydobyć ten okręt, który uległ katastrofie.

Pesymiści mówią:
— Bussines to bussines. Okręt nie zatoni. Jak długo kilku fabrykantów broń i dostawców materiałów wojennych będzie mogło coś na tem zarobić, Anglia kanału nie zatarasuje. — Przepuszczać się będzie zarówno włoskich żołnierzy jak i abisyńską amunicję.

Zmarły przed paroma dniami, znakomity dyplomata francuski, Jules Cambon niejednokrotnie dawał dowody swej wielkiej odwagi. Jako ambasador Francji w Berlinie w momencie wypowiedzenia wojny swym spokojnym i pełnym godności zachowaniem potrafił wzbudzić respekt nawet w Niemcach. Gdy otoczenie nakłaniało go do jak najszybszego powrotu do kraju, Cambon odparł:
— Poczóż taki pośpiech? Uwierzony ambasador może więcej korzyści przynieść sprawom Francji, niż ambasador niekierujący!

NA SEZON!
WYBOROWE CIASTKA
 po 20 gr.
 oraz Śniadania i
KOLACJE JARSKIE
 z 5-ciu dań po 90 gr.
 poleca
Cukiernia „ZRÓDŁO”
 Przejazd 1. — Tel. 209-87 i 133-72

O każdej porze pamiętaj:

S. FUCHS, Piotrkowska 50
 tel. 121-36 i 121-16
 Ogłoszenia do wszystkich gazet.

KUPCY

którzy polecają
swoje towary

W „GŁOSIE PORANNYM”

nie znają
zmniejszenia
obrotów

Kin

EUROPA

Narutowicza 20
 Pocz. 4. 6. 8. 10

DZIŚ
DAWNO OCZEKIWANA
PREMJERA!

Szczytowe arcydzieło produkcji światowej, które odnosi
 na obu kontynentach niespotykane dotąd tryumfy

SING - SING

wg. intymnych pamiętników naczelnika **SING - SING**
 Lewisa A. Lawesa

Gigantyczna realizacja **MICHAELA CURTIZA** (Kertesza)

W p. gł. **SPENCER TRACY**
BETTE DAVIS

Nadprogram: Dodatek rewjowo-muzyczny w naturalnych
 kolorach.

Prod. Warner Bros. First National

Samochody bronią granic państwa

Z Warszawy donoszą:

O tem, że samochody bro-
 nią granic państwa, dowodzi
 specjalna tablica na wystawie
 drogowej w politechnice war-
 szawskiej. Wynika z niej, że
 na 1 km. granicy lądowej przy-
 pada w Polsce 4.8 samochodów
 (przy ogólnej ilości 5.394 km.
 granicy).

Według tego samego oblicze-
 nia na 1 km. granicy lądowej
 przypada we Francji 671,2 sa-
 mochodów (2.774 km.), w
 Niemczech — 146 samochodów
 (5.944 km.), w Belgii — 109
 (1.379 km.), w Hiszpanji —
 93,6 (1.664 km.), w Czechosło-
 wacji — 27,2 (4.013 km.), w
 Rumunii — 11,1 samochodów
 (2.420 km.).

POMI

powrócił a

Piotrkowska 121

poprzeczna oficyna. I piętro.
 Tel. 155-55

DR. MED.

N. ROZEN

STOMATOLOG

przeprowadził się na

ul. **AB. KOŚCIUSZKI 17**

Tel. 216-57.

Dyplomowana pielęgniarka

Joanna Abramowicz

absolwentka Szkoły Pielęgniar-
 stwa w Warszawie, wykonywa
 wszelkie zabiegi oraz przyjmuje
 dyktury.

Pl. Dąbrowskiego 3. Tel. 169-91

Ala Izbicka

pielęgniarka dyplomowana)

Narutowicza 47

tel. 246-36

PO 1.000.000. — Za-
 tylko do Kolektury Kurt WYTRZYC
 Łódź, Piotrkowska 151 i 11-go lista-
 pada 37a. — P. K. O. 68426
 Losy 1-ej kl. 34-ej Loterii już są do
 nabycia

1 LUB 2 elegancko umeblowane po-
 koje z wszelkimi wygodami (bieżą-
 ca woda w pokoju), przy intelligen-
 tnej rodzinie od zaraz do wynajęcia,
 ew. z całodziennym utrzymaniem.
 Narutowicza 74, m. 4 (obok park
 Szańcica i przystanek tramwajowy).
 Inform.: od 2 — 5 po poł. i 8—10
 wiecz. 248-2

Kino-Teatr
„MIRAZ”
 11 listopada 16
 (Konstantynowska)
 Dziś początek o g. 4

Ostatnie dni!

Gigantyczny film z życia carskiej Rosji. — Hulanki, Zabawy, Śpiewy, Orgje p. t.

„Moskiewskie Noce”

W rol. gł.: **Harry Baur i Drocza Annabella**

Kino-teatr

METRO

PRZEJAZD 2

Dziś początek o 4

Dziś premjera!

„AMOK”

Sensacyjno-erotyczny film p. t.

wg. głośnej powieści **Stefana Zweiga**

W rol. główn. **W. Inkiszyniew**

i Jean Yonnel

Nadprogram: Tygodnik PAT'A

Kino-teatr

ADRIA

GŁÓWNA 1

Dziś pocz. o 5 pp.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
 datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie —
 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetryowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem
 redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca
 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50
 Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-
 szenia zamiejscowe obliczone są o 50% drożej, fir. n. zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek
 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor odp. Stanisław Koźniński Za Wydawnictwo „Prasa”, wydawnicza sp. z ogr. odp. Eugenjusz Kronman. W drukarni własnej Piotrkowska 101